

FORENINGSMEDDELELSER

Historisk Samfund for Fyns Stift afholdt Aarsmøde den 10. Januar 1940 Kl. 2 Eftermiddag paa Missionshotellet i Odense. Mødet indledes med et Foredrag af Veterinærhistorikeren, Dyrslæge *Philip Hansen*, Knarreborg, om Kvægsyge-epidemier paa Fyn, særlig i det 18. Aarhundrede. Det var oprindelig Tanken at bringe det interessante Foredrag i Aarbogen for 1940, men af Pladshensyn har det desværre vist sig nødvendigt at udskyde det til 1941.

Efter Foredraget valgtes Proprietær *Hjørt*, Baagegaard, til Dirigent, og Formanden aflagde Beretning om det i Aarets Løb forefaldne. Bl. a. omtalte han de Forhandlinger, som Bestyrelsen har ført med Redaktør, Førstelærer *H. C. Frydendahl* om Muligheden af at overtage og videreføre det af ham udgivne Tidsskrift *Fynsk Hjemstavn*, og han beklagede, at man af økonomiske Grunde havde maattet opgive denne Tanke, og at det udmærkede Tidsskrift nu maatte gaa ind. Han gjorde opmærksom paa, at der var et Restoplag af „Fynsk Hjemstavn“, som Udgiveren, Lærer Frydendahl, solgte til nedsat Pris, 48 Kr. for hele Rækken (12 Bind), 2 Kr. for enkelte overskydende Aargange og 50 Øre for enkelte Hefter. Det maa tilraades interesserede Medlemmer af Historisk Samfund snarest at gøre Brug af dette Tilbud ved Henvendelse til Lærer Frydendahl, Krarup pr. Espe.

Det af Kassereren, statsaut. Revisor L. Larsen aflagte Regnskab godkendtes.

Efter Lodtrækning afgik følgende Medlemmer af Repræsentantskabet: Branddirektør Behrendt, Landsretssagfører Dela, Gaardejer Svend Frederiksen, Landsarkivar Hatt, Revisor L. Larsen, Museumsinspektør Svend Larsen, Læge Møller og Godsejer Neergaard. De genvalgtes alle. Paa Formandens Forslag nyvalgtes Sparekassedirektør, fhv. Politimester *V. Woll* som Repræsentant for Kertemide. Ogsaa Revisorerne Kontorchef Jepsen, Odense, og Lærer Rasmussen, Frørup, genvalgtes.

Den paafølgende Forhandling om Samfundets Anliggender indledes af Sekretæren, Landsarkivar Hatt, der gjorde Rede for Indholdet af den kommende Aarvog og efterlyste eventuelle Ønsker. Gaardejer Svend Frederiksen, Aasum, ønskede en Artikel, indeholdende Oversigt over Fyns Stifts gejstlige og verdslige Inddeling i ældre Tid, og Landsarkivaren lovede, at en saadan Oversigt ved Lejlighed skulde blive udarbejdet og offentliggjort i Aarbogen. Proprietær *Hjørt* tilraadede meget stærkt at genoptage Samfundets Foredragsvirksomhed og blev heri støttet fra flere Sider, medens Skoleinspektør Høirup stærkt betvivlede, at

der var tilstrækkelig Interesse for saadanne Foredragsmoder; Folk var efter hans Mening mødetrætte.

Umiddelbart efter Generalforsamlingen holdt Repræsentantskabet et kort Møde, hvorunder Forretningsudvalget genvalgtes (jfr. S. XI).

Man samledes derefter om Kaffebordene i Hotellets Restaurant.

★

Fra *Foreningen til gamle Bygningers Bevaring* har Bestyrelsen modtaget en Anmodning om Bistand ved et paatænkt Forsøg paa at redde de gamle *Vindmøller* fra Undergang. Der ønskes fremskaffet en Fortegnelse over alle Landets monumentale og monumentalt i Landskabet beliggende Vindmøller, dels de saakaldte hollandske og dels Stubmøller. Naar en saadan Fortegnelse foreligger, er det Hensigten at søge de bedste bevaret. Bestyrelsen opfordrer indtrængende Samfundets Medlemmer og især Sognetillidsmændene til at yde deres Medvirking ved til Sekretæren, Landsarkivar Hatt, Odense, at indsende Meddelelse om, hvilke Vindmøller der findes i deres Sogn og Egn, om muligt bilagt med Fotografier af Møllerne.

★

De i Aarbogen for 1939 trykte Foreningsmeddelelser indeholder en Opfordring til Medlemmerne om til Sekretæren at indsende Meddelelse om de gamle *Udskiftningskort*, som endnu findes rundt om i privat Besiddelse, idet Dansk historisk Fællesforening er ifærd med at udarbejde en Fortegnelse over samtlige bevarede Udskiftningskort i hele Landet. Adskillige Medlemmer har sendt Oplysninger om saadanne Kort, men der ligger utvivlsomt mange flere rundt om, og de Medlemmer, der maatte have Kendskab til dem, bedes indtrængende give Meddelelse herom til Sekretæren.

★

Samtidig med denne Aarvog udsendes til Medlemmerne første Hefte af Amtsudgaven af *Danmarks Riges Breve*, indeholdende Breve fra Tiden 1250—65. Amtsudgaven vil i alt komme til at omfatte ca. 15 saadanne Hefter, indeholdende i Oversættelse samtlige bevarede Breve vedrørende Fyn og Lolland-Falster fra Tiden indtil Valdemar Atterdags Tronbestigelse (1340).

H. Berner Schilden Holsten.

INDHOLD

	Side
Cand. theol. <i>Søren Lassen</i> : Barndomserindringer fra Selleberg i 1870'erne. II	179
Lektor <i>Hans H. Fussing</i> : Hexeri i Dalum 1651	237
<i>Samme</i> : Adolf Hans Holstens Godsdrift.	248
Bibliotekar, mag. art. <i>Albert Fabritius</i> : Fæstebreve fra Gelskov (1669—92) og fra Langesø (1670—92)	260
Antikvarboghandler <i>Povl Skadhauge</i> : Peter Ulrik Frederik Schjøtt og Steen Steensen Blicher.	276
Forfatter <i>Lauritz Maaløe</i> : Borgervæbning og Politikorps i Assens	281
Proprietær <i>Fr. Hjort</i> : Agrarpræsidenten <i>Fr. Andersen-Rosendal</i>	310
Museumsassistent, cand. mag. <i>Erling Albrechtsen</i> : To fynske Fund fra den yngre Bronzealder	320
Lærer <i>Peter R. Olsen</i> : Rasmus Hansen, Rifbjerg, 1779—1830. En Foregangsmand inden for Bondestanden paa Langeland i en kritisk Tid	340
Landsarkivar <i>Harald Hatt</i> : De fynske Kirkebøger og Spaniolerne 1808	351
Foreningsmeddelelser	IX

REPRÆSENTANTSKABETS MEDLEMMER

Behrendt, Chr., Branddirektør, Middelfart.
 Berner Schilden Holsten, H., Lensbaron, Langesø.
 Brandt, H., cand. pharm., Faaborg.
 Clausen, J. Chr., Pastor emer., Korinth.
 Dela, H., Landsretssagfører, Bogense.
 Dinesen, A., Gaardejer, Bukkerup pr. Glamsbjerg.
 Frederiksen, Svend, Gaardejer, Aasum pr. Odense.
 Frydendahl, H. C., Førstelærer, Krarup pr. Espe.
 Hansen, Chr., Gaardejer, Aarslev.
 Hansen, Chr., Forpagter, Østrup pr. Otterup.
 Hansen, Philip, Dyrlæge, Knarreborg.
 Hatt, H., Landsarkivar, Odense.
 Holck, J., Bibliotekar, Assens.
 Høirup, J., Skoleinspektør, Nyborg.
 Jensen, Rasmus, Rentier, Trunderup pr. Kværndrup.
 Larsen, L., statsaut. Revisor, Odense.
 Larsen, Svend, Museumsinspektør, Odense.
 Marcussen, Ove, Kommunalærer, Museumsinspektør, Svendborg.
 Mikkelsen, Anton, Friskolelærer, Søllinge pr. Pederstrup.
 Møller, B., Læge, Tryggelev.
 Neergaard, P. J. de, Godsejer, fhv. Apoteker, Odense.
 Olsen, P. R., Lærer, Salby-Torup pr. Mesinge.
 Priisholm, K., Statshusmand, Gyldenmose (Taasinge) pr. Svendborg.
 Sandager, Albert, Gaardejer, Sandager pr. Ærøskøbing.
 Woll, V., fhv. Politimester, Kerteminde.

FORRETNINGSUDVALGET

Lensbaron Berner Schilden Holsten, Langesø, Formand.
 Skoleinspektør Høirup, Nyborg, Næstformand.
 Revisor L. Larsen, Odense, Kasserer.
 Landsarkivar Hatt, Odense, Sekretær.
 Lærer H. C. Frydendahl, Krarup pr. Espe.
 Museumsinspektør Svend Larsen, Odense.
 Friskolelærer A. Mikkelsen, Søllinge
 pr. Pederstrup.

} Medlemmer af
 Skriftudvalget.

HISTORISK SAMFUND FOR FYN'S STIFT

REGNSKAB FOR 1939

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Overført Underskud.....		315 75
Tilskud fra Staten.....	310 00	
Indvundne Renter.....	142 20	
Salg af Aarbøger og Visitatshefter.....	691 60	
Overtaget Kassebeholdning fra Svendborg Amt	200 12	
Kontingenter:		
1 Medlem à 40 00	40 00	
3 Medlemmer à 10 55	31 65	
2 à 5 55	11 10	
1.068 à 3 55	3.791 40	
2 à 3 25	6 50	
423 à 3 00	1.269 00	
19 à 2 05	38 95	
1.518 Medlemmer	5.188 60	
Trykning af Aarboeg		3.156 12
Danmarks Riges Breve.....		318 75
Porto ved Udsendelse.....		688 76
Porto og Fragt		352 05
Forfatterhonorar		477 00
Dansk historisk Fællesforening.....		63 80
Forskellige Udgifter		833 53
Overskud:		
Beholdning.....	1.174 61	
Tilgodehavende.....	652 15	
	1.826 76	
÷ Restgæld til Trykkeriet	1.500 00	
		326 76
	6.532 52	6.532 52

Desuden ejer Samfundet 3.000 Kr. Kreditforeningsobligationer.

Odense, den 8. Januar 1940.

L. LARSEN

Foranstaaende Regnskab er fundet i Overensstemmelse med Bøgerne. 3.000 Kr. Kreditforeningsobligationer er os foreviste. Kassebeholdningen var til Stede.

Odense, den 8. Januar 1940.

O. F. JEPSEN

H. RASMUSSEN

Ved Sammenslutningen af de to fynske historiske Amtssamfund havde disse hver for sig liggende et Oplag af ældre Aarbøger, som Bestyrelsen har besluttet at sælge billigt til Medlemmerne. Svendborg Amts Aarbøger 1912—13, 1915—17 og 1919—37 (i alt 21 Bind) sælges saaledes for 10 Kr. pr. Sæt, Odense—Assens Amters Aarbøger 1918—19 og 1921—36 (i alt 17 Hefter) for 8 Kr. pr. Sæt (eksklusive Porto). Enkelte Hefter af disse Aar-gange sælges for 50 Øre pr. Stk.

★

Af Svendborg Amts Aarbøger er 1908—11, 1914 og 1918 udsolgt, og af flere af de andre er der kun et lille Restoplag. Af de udenfor Aarboegrækken udgivne Skrifter er C. T. Høy: *Træk af Marstals Historie* og C. G. Høgstrøm: *Taasinge paa Niels Juels Tid* udsolgt, medens Ejnar Pedersen: *Friderich Bagger til Julskov*, Bogen om *Den Reventlowske Skole i 150 Aar* og Albert Thomsen: *Historiske Efterretninger om Avnslev og Bovenise Sogne i ældre Tid I* sælges for 1 Kr. pr. Stk.

★

Af Odense—Assens Amters Aarbøger er 1913—14, 1916—17 og 1920 udsolgt, 1915 og 1937—38 koster indtil videre 3 Kr. pr. Hefte og den for 1935 ud-givne store Bog af L. Maaløe om *Assens Bys Historie* 5 Kr., *Jacob Madsens Visitatsbog* 2 Kr. (50 Øre pr. Hefte).

★

Alle nye Medlemmer, der indmelder sig i 1940, faar gratis et Eksemplar af *Jacob Madsens Visitatsbog*. De Medlemmer, der ikke tidligere har faaet Visitatsbogen, kan ved Henvendelse til Sekretæren faa et gratis Eksemplar tilsendt mod Indsendelse af Porto 25 Øre. Ogsaa enkelte manglende Hefter kan faas paa denne Maade.

★

Indmeldelser og Bestillinger paa Aarboegssættene bedes sendt til Sekretæren, Landsarkivar *Hatt*, Landsarkivet, Odense, eller til Kassereren, statsaut. Revisor *L. Larsen*, Flakhaven 1, Odense, til hvem ogsaa Adresseforandringer bedes meddelt.

★

Forfatterinden Frk. *Christine Reimer* har vist Historisk Samfund den Velvilje at tilbyde Medlemmerne det af hende udgivne store Værk *Nordfynsk Bondeliv i Mands Minde I—V* for 12 Kr., portofrit tilsendt (Bogladepriis 20 Kr.). Enkelte indbundne Eksemplarer kan faas for 20 Kr. Henvendelse bedes rettet til Landsarkivar *Hatt*, Odense.

FYNSKE AARBØGER

UDGIVET AF
HISTORISK SAMFUND FOR FYNS STIFT

I₂

ODENSE 1940

SKRIFTUDVALG

Landsarkivar *Hatt*, Landsarkivet, Odense.
Førstelærer *H. C. Frydendahl*, Krarup pr. Espe.
Friskolelærer *Anton Mikkelsen*, Søllinge pr. Pederstrup.
Museumsinspektør *Svend Larsen*, Odense.

Manuskripter, der ønskes optaget i Aarbogen, bedes sendt til Landsarkivar Hatt, til hvem ogsaa Henvendelser i redaktionelle Anliggender samt Aarbøger og Tidsskrifter sendes.

